

พฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม¹

Information behaviors of the graduate students of Rajabhat Maha Sarakham University

ไพเราะ เฮียงราช (Praima Hiangrat)²

ชุมแพร์ บุญเย็น (Chumpare Boonyuen)³

นวรรตน์ เดชพิมล (Nawarat Detphimon)⁴

Received: 2023-04-17

Revised: 2023-05-25

Accepted: 2023-06-20

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และ 2) ศึกษาปัญหาการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 242 คน โดยวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม แบบมาตราประมาณค่า กำหนดคำตอบเป็น 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องการสารสนเทศภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในแต่ละด้าน พบว่า นักศึกษาต้องการสารสนเทศเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ คุชชีนิพนธ์ โดยเนื้อหาของสารสนเทศที่ต้องการมากที่สุด คือ เนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษาและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา การแสวงหาสารสนเทศ นักศึกษาเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศโดยการสอบถามเพื่อนร่วมชั้น ประเภทของแหล่งสารสนเทศที่ใช้ คือ แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต โดยค้นหาสารสนเทศผ่านเสิร์ชเอนจิน (search engine) สำหรับกลยุทธ์การสืบค้น ใช้การค้นด้วยคำหลายคำ หากไม่ได้สารสนเทศที่ต้องการภายหลังการสืบค้น นักศึกษาจะแก้ปัญหาโดยใช้วิธีการเปลี่ยนคำค้นโดยใช้หลายๆ คำค้น 2) ปัญหาจากการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ นักศึกษาไม่สามารถสืบค้นข้อมูลฐานข้อมูลออนไลน์จากภายนอกมหาวิทยาลัย รองลงมาคือไม่สะดวกเข้าใช้บริการ และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตช้าหรือขัดข้องบ่อย

คำสำคัญ: พฤติกรรมสารสนเทศ การแสวงหาสารสนเทศ การใช้สารสนเทศ

¹งานวิจัยได้รับทุนสนับสนุน จากหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ปี 2564; This research was supported by the budget revenue of Library and Information Science Program, Faculty of Humanities and Social Science, Rajabhat Maha Sarakham University

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม; Assistant Professor, Library & Information Science, Faculty of Humanities & Social Sciences, E-mail: praima@rmu.ac.th

³อาจารย์สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม;
Lecturer, Library & Information Science, Faculty of Humanities & Social Sciences, E-mail: chumpare.b@rmu.ac.th

⁴ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม; Assistant Professor, Library & Information Science, Faculty of Humanities & Social Sciences, E-mail: nawarat@rmu.ac.th

Abstract

This research aims to 1) study information behaviors of the graduate students of Rajabhat Maha Sarakham University and 2) identify problems and obstacles concerning information behaviours of Rajabhat Maha Sarakham University graduate students. The research samples were 242 graduate students studying in the academic year 2022; the numbers of the samples are designated according to Krejcie and Morgan's table. A 5-level rating scale questionnaire was used as a research instrument. The statistics used for data analyses included percentage, mean and standard deviation. The results showed that 1) The graduate students need information at a high level as overall with the purpose to use the information for research and dissertation at a high level. The most searched information topics are education and educational technology. The students started to search for information by primarily asking classmates, using the information sources from the library of Rajabhat Maha Sarakham university, receiving personnel information sources from course instructors and advisors. Other information sources included the Internet from web search engines (search engine) and sources of information for thesis and thesis database (ThaiLIS) on education and information technology in education. Multiple words were used as information retrieval strategies. 2) As for problems-solving techniques when facing undesirable information, various sources were used instead. The overall problem in using information of the students was at a moderate level. In addition, most of the students were unable to access online databases from the sources outside the university due to remote access to information sources, inconvenience to use the services and poor internet connection.

Keyword: Information Behavior, Information seeking, Information Usage

บทนำ

แนวคิดการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้รับรู้ เพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และมีความมุ่งหมายเพื่อผลิตกำลังคนที่มีขีดความสามารถสูงในด้านการวิจัย การสร้างนวัตกรรม มีความคิดสร้างสรรค์ โดยส่งเสริมให้นักศึกษาศึกษาค้นคว้าหาความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ การเรียนระดับบัณฑิตศึกษานั้นการวิจัยหรือนักวิจัยและนักปฏิบัติ ในสาขาวิชาต่างๆ ในระดับมืออาชีพ ผู้เรียนจะต้องศึกษาค้นคว้าหาสารสนเทศเพื่อประกอบการเรียน การทำรายงาน การนำเสนอ การเขียนบทความ และการทำวิจัย ต้องอาศัยทักษะที่จำเป็น เช่น ทักษะการรู้สารสนเทศ ทักษะดิจิทัล การสืบค้น การประเมินการใช้สารสนเทศ และทักษะที่จำเป็น สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญด้านการผลิตบัณฑิตและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมีความรู้ทักษะและความเชี่ยวชาญ ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน การศึกษาระดับอุดมศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา การพัฒนาผู้เรียนเข้าสู่วิชาชีพต่างๆให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาทั้งใน

ระดับชาติและนานาชาติ ความต้องการของชุมชน สังคมและประเทศ (The Commission on Higher Education Standards, 2022)

พฤติกรรมสารสนเทศ เป็นพฤติกรรมของบุคคลเพื่อให้ได้สารสนเทศ ข้อมูล ข่าวสารที่เชื่อมโยงแหล่งสารสนเทศ ช่องทางสารสนเทศ การค้นหาสารสนเทศจากห้องสมุดหรือผ่านระบบคอมพิวเตอร์ หรือใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น อินเทอร์เน็ต ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ สารสนเทศบนเว็บ การประเมินและการใช้สารสนเทศ (Wilson, 2000) ความเข้าใจ การนำไปใช้ ประยุกต์ วิเคราะห์ ประเมินผล และความคิดสร้างสรรค์ เป็นพฤติกรรมสารสนเทศที่มีความจำเป็นต่อการเรียนรู้ ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สามารถค้นหาสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ มีความต้องการที่ต่อเนื่อง มีความพึงพอใจต่อสารสนเทศที่ได้รับ การประเมินผลลัพธ์ที่ได้จากการสืบค้น และเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญช่วยเสริมศักยภาพให้กับผู้เรียนการใช้สารสนเทศหรือความรู้ที่เพียงพอ เพื่อสร้างนวัตกรรมหรือการผลิตผลงานแนวคิดใหม่ๆ ได้ (Unchitti & Theeraruangsir, 2019)

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พบว่า ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาที่ประสบในระดับมาก ได้แก่ การกำหนดคำค้นที่ใช้ในการสืบค้น และปัญหาการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลของห้องสมุด (OPAC) (Rungvichaniwat & Sittichai, 2013 ; Puttichaikul, 2012) โดยเลือกดูสารสนเทศจากฐานข้อมูลของห้องสมุด (OPAC) น้อยกว่า สารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต และใช้โปรแกรมค้นหาเว็บเสิร์ชเอนจิน (search engine) อยู่ในระดับมากที่สุด (Pongsadiloke & Angchun, 2017) นักศึกษาต้องมีความสามารถในการประเมิน คัดเลือกสารสนเทศ และความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลเพื่อให้ได้สารสนเทศที่มีคุณภาพ

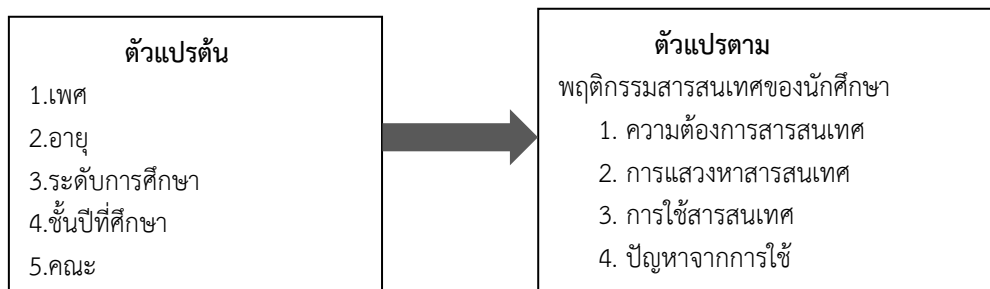
ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ให้บริการทางวิชาการและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในสถาบันอุดมศึกษาในด้านการให้การศึกษแก่ผู้ใช้ สร้างความร่วมมือกับอาจารย์ในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนมีทักษะการรู้สารสนเทศ ความสามารถในการกำหนดความต้องการ การใช้เครื่องมือในการสืบค้น การเข้าถึงแหล่งสารสนเทศ การประเมินสารสนเทศ การนำสารสนเทศไปใช้อย่างมีจริยธรรมและกฎหมาย เพื่อให้ นักศึกษาสามารถแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆได้ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยตระหนักถึงความสำคัญ ความจำเป็น ตลอดจนบทบาท ภาระหน้าที่ เพื่อสามารถดำเนินการสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตและศักยภาพผู้เรียน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อทราบถึงพฤติกรรมในการแสวงหาสารสนเทศ การใช้แหล่งสารสนเทศ ปัญหาการใช้สารสนเทศ ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อห้องสมุดในการจัดเตรียมทรัพยากรสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ การให้บริการที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ กำหนดนโยบายการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนบัณฑิตให้มีทักษะ ความคิดสร้างสรรค์ สร้างนวัตกรรม สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์แก่ตนเองได้ตลอดชีวิต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2. ศึกษาปัญหาการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีแนวคิดกรอบวิจัยดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ซึ่งลงทะเบียนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 650 คน และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซ์และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) และระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 242 คน

2. เครื่องมือในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 9 ข้อ เป็นคำถามแบบเลือกตอบ ประกอบด้วย เพศ อายุ กำลังศึกษาอยู่ในระดับ ชั้นปีที่ศึกษา คณะ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักศึกษาในการใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต การสืบค้นสารสนเทศ และประสบการณ์การอบรมความรู้เกี่ยวกับการสืบค้นสารสนเทศในระหว่างเรียน

ตอนที่ 2 การสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ จำนวน 10 ข้อ ลักษณะคำถามเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ความถี่ในการสืบค้นข้อมูล ความต้องการสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ กลยุทธ์การสืบค้นสารสนเทศ ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 1 ข้อ เป็นลักษณะคำถามเกี่ยวกับปัญหาของแหล่งสารสนเทศ เครื่องมือที่ใช้สืบค้นสารสนเทศ การสืบค้นสารสนเทศและตัวบุคคล โดยกำหนดช่วงออกเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดบริการรองรับความต้องการของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในการแสวงหาสารสนเทศ เป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือดำเนินการโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน พิจารณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยด้านความตรงตามเนื้อหา (Content validity) จากนั้นนำผลการประเมินมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ผลประเมินได้ค่าระหว่าง 0.67-1.00 และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้ให้บริการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำมาตรวจสอบคุณภาพโดยคำนวณค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.96 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามมีคุณภาพและสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยประสานกับคณาจารย์สาขาวิชา ที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถาม ระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม ถึง 5 สิงหาคม 2564 แจกแบบสอบถามจำนวน 265 ฉบับ และได้รับการตอบแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 242 ชุด คิดเป็นร้อยละ 91.32

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบความเรียง

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม นำเสนอได้ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=242)

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	103	42.56
	หญิง	139	57.44
อายุ	21-30 ปี	126	52.07
	31-40 ปี	69	28.51
	41-50 ปี	33	13.64
ระดับการศึกษา	ปริญญาโท	192	79.34
	ปริญญาเอก	50	20.66
ระดับชั้นปีที่ศึกษา	ชั้นปีที่ 1	126	52.07
	ชั้นปีที่ 2	76	31.40
	มากกว่าชั้นปีที่ 2	40	16.53
คณะ	ครุศาสตร์	175	72.31
	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	42	17.35
	คณะรัฐศาสตร์และประศาสนศาสตร์	16	6.61
	คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	9	3.71

จากตารางที่ 1 พบว่า นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน 139 คน (ร้อยละ 57.44) และเพศชาย จำนวน 103 คน (ร้อยละ 42.56) มีอายุระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 126 คน (ร้อยละ 52.07) รองลงมาอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 69 คน (ร้อยละ 28.51) และอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 33 คน (ร้อยละ 13.64) เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 192 คน (ร้อยละ 79.34) ระดับปริญญาเอก จำนวน 50 คน (ร้อยละ 20.66) ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 จำนวน 126 คน (ร้อยละ 52.07) ชั้นปีที่ 2 จำนวน 76 คน (ร้อยละ 31.40) และมากกว่าปีที่ 2 จำนวน 40 คน (ร้อยละ 16.53) จากคณะครุศาสตร์ จำนวน 175 คน (ร้อยละ 72.31) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 42 คน (ร้อยละ 17.35) คณะรัฐศาสตร์และประศาสนศาสตร์ จำนวน 16 คน (ร้อยละ 6.61) และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 9 คน (ร้อยละ 3.71) ตามลำดับ

2. พฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ผลการศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกออกเป็น 3 ประเด็น คือ 1) ความต้องการสารสนเทศ 2) การแสวงหาสารสนเทศ 3) การใช้สารสนเทศ ดังนี้

2.1 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องการสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.51) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักศึกษาต้องการสารสนเทศเพื่อการทำวิทยานิพนธ์ และดุขุณิพนธ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.36) ส่วนในด้านเนื้อหาของสารสนเทศที่นักศึกษาต้องการ พบว่า ต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับด้านการศึกษาและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.12) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตาราง 2 ความต้องการสารสนเทศ

รายการ	$\bar{X}$	SD	แปลผล
ด้านวัตถุประสงค์ของแสวงหาสารสนเทศ			
1.เพื่อประกอบการเรียน	3.9	0.75	มาก
2.เพื่อทำวิทยานิพนธ์/ดุขุณิพนธ์	4.36	0.92	มาก
3.เพื่อเพิ่มพูนความรู้	2.99	1.09	ปานกลาง
รวม	3.75	0.92	มาก
ด้านเนื้อหาของสารสนเทศที่ต้องการ			
1. ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	4.12	0.66	มาก
2. ด้านบริหารธุรกิจ การจัดการ การท่องเที่ยว	2.96	1.06	ปานกลาง
3. ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม	3.44	1.06	ปานกลาง
4. ด้านนิติศาสตร์ ปรัชญา สังคมศาสตร์	2.83	1.24	ปานกลาง
รวม	3.32	0.96	ปานกลาง
รวมทั้งหมด	3.51	0.95	มาก

2.2 การแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.61) การแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาเริ่มต้นจากการสอบถามเพื่อนร่วมชั้น มีค่าเฉลี่ยสูง ที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.91) ด้านประเภทของแหล่งสารสนเทศที่ใช้ พบว่า นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.96) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากเว็บเสิร์ชเอนจิน (search engine) มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.57) ส่วนกลยุทธ์ในการสืบค้นสารสนเทศ พบว่า นักศึกษาสืบค้นสารสนเทศโดยใช้คำค้นหลายคำ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.04) วิธีการแก้ปัญหาหากไม่ได้สารสนเทศที่ต้องการภายหลังการสืบค้น นักศึกษาจะการใช้การสืบค้นจากหลายๆ แหล่ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.52) แสดงดังตารางที่ 3

ตาราง 3 ระดับของพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ

รายการ	$\bar{X}$	SD	แปลผล
การเริ่มต้นการแสวงหาสารสนเทศ			
1.สอบถามจากอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษา	3.77	1.08	มาก

รายการ	$\bar{x}$	SD	แปลผล
2. สอบถามเพื่อนร่วมชั้น	3.91	0.95	มาก
3. สอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ/ผู้รู้	3.65	1.14	มาก
4. สอบถามบรรณารักษ์ของห้องสมุด	3.86	1.41	มาก
รวม	3.80	1.15	มาก

แหล่งสารสนเทศสถาบัน

1. ห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	3.89	1.29	มาก
2. ห้องสมุดมหาวิทยาลัยอื่นๆ	2.09	1.57	น้อย
3. ห้องสมุดประชาชน	1.78	1.1	น้อยที่สุด
4. ห้องสมุดเฉพาะ	1.09	1.48	น้อยที่สุด

ตาราง 3 (ต่อ)

รายการ	$\bar{x}$	SD	แปลผล
5. ศูนย์สารสนเทศ	1.65	1.65	น้อยที่สุด
รวม	2.10	1.41	น้อย

แหล่งสารสนเทศบุคคล

1. อาจารย์ประจำวิชา/อาจารย์ที่ปรึกษา	3.97	0.9	มาก
2. เพื่อนร่วมชั้นเรียน	3.70	0.79	มาก
3. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา	3.54	0.7	มาก
4. บรรณารักษ์ของห้องสมุด	3.16	1.17	ปานกลาง
รวม	3.59	0.89	มาก

แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต

1. เว็บเสิร์ชเอนจิน (search engine) เช่น google, yahoo, bing	4.57	0.74	มากที่สุด
2. ฐานข้อมูลออนไลน์ (online database)	4.09	0.92	มาก
3. ฐานข้อมูลออนไลน์ของห้องสมุด (OPAC)	3.48	1.25	ปานกลาง
4. โซเชียลมีเดีย เช่น เฟซบุ๊ก ยูทูบ	3.69	1.20	มาก
รวม	3.96	1.03	มาก

กลยุทธ์การสืบค้น

1. ใช้คำค้นเดียว	3.67	0.74	มาก
2. ใช้คำหลายคำ	4.04	1.01	มาก
3. ใช้วลีในการสืบค้น	3.87	1.29	มาก
4. ใช้ตัวดำเนินการบูลีน (Boolean operator) เช่น AND, OR, NOT	3.07	1.44	ปานกลาง
รวม	3.66	1.12	มาก

การแก้ปัญหาหากไม่ได้สารสนเทศที่ต้องการภายหลังการสืบค้น

1. ใช้วิธีการสืบค้นจากหลายๆแหล่ง	4.33	0.62	มาก
2. ใช้วิธีการเปลี่ยนคำค้นโดยใช้หลายๆคำค้น	4.52	0.57	มากที่สุด

3. ใช้เทคนิคการสืบค้นที่หลากหลาย เช่น โดยใช้คำเชื่อม การใช้ตรรกะบูลีน การละคำค้น	3.92	0.95	มาก
4. ขอคำแนะนำจากบรรณารักษ์ให้ช่วยสืบค้น	3.37	0.95	ปานกลาง
รวม	4.04	0.77	มาก
รวมทั้งหมด	3.61	1.31	มาก

2.3 การใช้สารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.85) ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศที่นักศึกษาใช้มากที่สุด คือ ทรัพยากรสารสนเทศประเภทตีพิมพ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.79) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นักศึกษาใช้สิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.37) ส่วนทรัพยากรอิเล็กทรอนิกส์ มีการใช้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.56) โดยนักศึกษานิยมใช้ฐานข้อมูลฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ (ThaiLIS) มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.16) ดังปรากฏในตารางที่ 4

ตาราง 4 พฤติกรรมการใช้สารสนเทศ

รายการ	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1. ทรัพยากรสารสนเทศตีพิมพ์			
1.1 หนังสือ ตำรา	3.62	0.94	มาก
1.2 วารสาร	3.62	0.86	มาก
1.3 วิทยานิพนธ์	4.37	0.61	มาก
1.4 รายงานการวิจัย	4.04	0.73	มาก
1.5 หนังสืออ้างอิง เช่น สารานุกรม ราชกิจจานุเบกษา	3.29	0.97	ปานกลาง
รวม	3.79	0.82	มาก
2. ทรัพยากรอิเล็กทรอนิกส์			
2.1 ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์และงานวิจัยของห้องสมุดมหาวิทยาลัย ราชภัฏ	3.79	0.81	มาก
2.2 ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ (ThaiLIS)	4.16	0.94	มาก
2.3 ฐานข้อมูล ThaiJo	3.87	1.27	มาก
2.4 ฐานข้อมูล ProQuest	3.54	0.99	มาก
2.5 ฐานข้อมูล Science Direct	3.45	1.19	ปานกลาง
2.6 ฐานข้อมูล ACM Digital Library	3.00	1.29	ปานกลาง
2.7 ฐานข้อมูล IEEE2IET Electronic Library (IEL)	3.12	1.56	ปานกลาง
2.8 ฐานข้อมูล Web of Science	3.37	1.11	ปานกลาง
2.9 ฐานข้อมูล Springer link	3.17	1.11	ปานกลาง
2.10 ฐานข้อมูล Emerald Management	3.00	1.50	ปานกลาง
2.11 ฐานข้อมูล EBSCO Discovery Service (EDS) Plus Full Text	2.95	1.34	น้อย

รายการ	$\bar{X}$	SD	แปลผล
2.12 ฐานข้อมูล American Chemical society	2.67	1.4	น้อย
2.13 ฐานข้อมูล Academic Search Ultimate	2.62	1.47	น้อย
รวม	3.56	1.33	มาก
รวมทั้งหมด	3.85	1.23	มาก

3. ปัญหาการใช้สารสนเทศของนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$) เมื่อพิจารณาปัญหารายข้อพบว่า นักศึกษาไม่สามารถสืบค้นข้อมูลฐานข้อมูลออนไลน์จากภายนอกมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$) ปัญหารองลงมาที่พบ คือ แหล่งสารสนเทศอยู่ไกล ไม่สะดวกใช้บริการ และระบบอินเทอร์เน็ตขัดข้องบ่อย ระบบซ้ำ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.25$) ดังปรากฏในตารางที่ 5

ตาราง 5 ปัญหาการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1. ไม่สะดวกใช้บริการ	3.25	1.23	มาก
2. ไม่ทราบวิธีใช้บริการออนไลน์	2.67	1.25	ปานกลาง
3. หาสารสนเทศที่ต้องการไม่พบ	2.92	0.95	ปานกลาง
4. เครื่องคอมพิวเตอร์บริการสืบค้นไม่เพียงพอ	3.21	0.91	มาก
5. ประสิทธิภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ต่ำ	3.12	1.16	มาก
6. ระบบอินเทอร์เน็ตขัดข้องบ่อย/อินเทอร์เน็ตช้า	3.25	1.05	มาก
7. ไม่สามารถสืบค้นข้อมูลฐานข้อมูลออนไลน์จากภายนอกมหาวิทยาลัย	3.50	1.08	มาก
8. วิธีการสืบค้น ยุ่งยาก ซับซ้อน	3.04	0.98	ปานกลาง
9. สารสนเทศที่สืบค้นได้ไม่ตรงกับความต้องการ	2.61	1.52	ปานกลาง
10. ขาดความรู้ในการกำหนดคำค้นที่ตรงกับสารสนเทศที่ต้องการ	2.89	0.90	ปานกลาง
11. ขาดความรู้เรื่องแหล่งสารสนเทศที่ใช้สืบค้นสารสนเทศที่ต้องการ	2.61	0.79	ปานกลาง
12. ขาดความรู้ความเข้าใจการใช้โปรแกรมการสืบค้น	2.84	0.70	ปานกลาง
รวม	2.99	1.04	ปานกลาง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. พฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาส่วนใหญ่เพื่อทำวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์สอดคล้องกับงานวิจัยของ Dong (2014); Rungvichaniwat & Sittchai (2013); Iwara (2015) ; Kehinde, Obi, Akinade, Adebowale and Anyim (2016) พบว่านักศึกษาแสวงหาสารสนเทศเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ดุษฎีนิพนธ์ อาจเป็นเพราะหลักสูตรระดับบัณฑิตที่เปิดสอนในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก เน้นการทำวิทยานิพนธ์ ดุษฎีนิพนธ์เป็นหลัก สอดคล้องกับการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2565 ที่ประกาศโดยคณะกรรมการอุดมศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อให้บัณฑิตมีสมรรถนะหลักในการวิจัยสามารถแสวงหาความรู้ใหม่ๆ มีความสามารถในการสร้างสรรค์ทาง

วิชาการเชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล การเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาส่วนใหญ่เริ่มจากการสอบถามเพื่อนร่วมชั้น อาจเป็นเพราะเพื่อนร่วมชั้นเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับนักศึกษามากที่สุด สามารถสอบถามได้สะดวกและรวดเร็ว ประเภทแหล่งสารสนเทศแหล่งสารสนเทศสถาบันนักศึกษส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Dong (2014) และ Mwangi (2018) นักศึกษาใช้ห้องสมุดกลางของมหาวิทยาลัยมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะห้องสมุดกลางของมหาวิทยาลัย เป็นแหล่งค้นคว้าสำหรับนักศึกษาทั้งมหาวิทยาลัย จัดหา รวบรวมทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภท ที่หลากหลายรูปแบบครอบคลุม และสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ห้องประชุม ห้องค้นคว้าแบบเดี่ยว แบบกลุ่ม พื้นที่ทำกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ พื้นที่สำหรับการใช้ความคิดสร้างสรรค์ พื้นที่การพบปะอภิปรายพูดคุย เปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถแสดงความคิดเห็น แนะนำการให้บริการเพื่อจัดบริการให้ตรงกับความต้องการของนักศึกษา แหล่งสารสนเทศบุคคลนั้นนักศึกษส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศจากอาจารย์ประจำวิชา/อาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Dong (2014) อาจเป็นเพราะอาจารย์ประจำวิชา/อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแหล่งบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับนักศึกษา เป็นผู้ให้ความรู้ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนในรายวิชาที่สอน การทำวิจัย การทำวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำต่างๆ สามารถพูดคุยหรือแลกเปลี่ยนความรู้ข้อมูลกับนักศึกษาได้ แหล่งสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตนักศึกษส่วนใหญ่สืบค้นจากเว็บเสิร์ชเอนจิน (search engine) เช่น google, yahoo, bing สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pongsadiloke & Angchun (2017) Rungvichaniwat & Sittchai (2013) และ Ismaila (2019) อาจเป็นเพราะความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทำให้ระบบอินเทอร์เน็ตสามารถเข้าถึงแหล่งสารสนเทศได้สะดวกและรวดเร็ว ทุกที่ ทุกเวลา เสมือนเป็นห้องสมุดขนาดใหญ่ มีเนื้อหาสารสนเทศหลากหลาย แต่สารสนเทศเหล่านั้นนักศึกษาจำเป็นต้องมีทักษะการประเมินสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต เช่น ความน่าเชื่อถือของผู้เขียน/ผู้สร้างเพจ ชื่อโดเมนที่แสดงแหล่งสารสนเทศ วัตถุประสงค์ในการจัดทำ ความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือและความทันสมัยของสารสนเทศ ผู้ให้การสนับสนุน เช่น มหาวิทยาลัย หน่วยงาน องค์กรนำมาเป็นข้อมูลประเมินสารสนเทศ ส่วนฐานข้อมูลออนไลน์ของห้องสมุด (OPAC) พบว่านักศึกษาใช้น้อยที่สุด อาจเป็นเพราะได้ข้อมูลเพียงข้อมูลบรรณานุกรม เป็นเครื่องมือช่วยค้นหาแหล่งทรัพยากรสารสนเทศให้กับผู้ใช้เท่านั้นไม่มีเอกสารฉบับเต็มเหมือนค้นออนไลน์ แต่ผลการวิจัยแตกต่างกับงานวิจัยของ Mwangi (2018) พบว่านักศึกษาสืบค้นสารสนเทศฐานข้อมูลออนไลน์ของห้องสมุด (OPAC) มากที่สุด ห้องสมุดจำเป็นต้องให้ผู้ใช้ได้รับรู้ถึงประโยชน์การสืบค้นโอแพกของห้องสมุด เพราะสารสนเทศที่สืบค้นได้ตรงกับความต้องการ สารสนเทศมีความน่าเชื่อถือ ทรัพยากรสารสนเทศที่จัดหาเข้าห้องสมุดบรรณารักษ์ประเมินสารสนเทศคัดเลือกแล้ว การใช้สารสนเทศทรัพยากรสารสนเทศ นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้วิทยานิพนธ์มากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Rungvichaniwat & Sittchai (2013) อาจเป็นเพราะการเรียนการสอนระดับปริญญาโท ปริญญาเอกเน้นการทำวิจัย ต้องเขียนวิทยานิพนธ์ บทความวิชาการ /วิจัยเผยแพร่ นักศึกษาจำเป็นต้องศึกษางานวิทยานิพนธ์เพื่อนำไปสู่ความรู้ใหม่ ๆ หรือพิสูจน์ทฤษฎี เพื่อสนับสนุนแนวคิดหรือผลที่ได้จากการทดลอง การใช้ทรัพยากรอิเล็กทรอนิกส์นักศึกษส่วนใหญ่ใช้ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ (ThaiLIS) มากที่สุดและรองลงมาเป็นฐานข้อมูลของต่างประเทศ อาจเป็นเพราะฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ (ThaiLIS) เป็นภาษาไทยส่วนฐานข้อมูลต่างประเทศนักศึกษาต้องใช้ทักษะการอ่านการแปลภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Dong (2014) นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ฐานข้อมูลภาษาไทยมากที่สุด เนื้อหาสารสนเทศนักศึกษส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศด้านการศึกษาและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษามากที่สุด อาจเป็นเพราะนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาค้นคว้าเป็นนักศึกษาคณะครุศาสตร์ซึ่งเปิดหลักสูตรหลากหลายมีนักศึกษามากกว่าคณะอื่นๆ ทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่ค้นคว้าเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรสาขาวิชาที่เรียนด้านการศึกษามากกว่าสารสนเทศด้านอื่นๆ กลยุทธ์การสืบค้นนักศึกษาค้นคว้าส่วนใหญ่ใช้คำหลายคำ อาจเป็นเพราะการกำหนดคำสืบค้นใช้คำหลายคำมีประโยชน์ในกรณีที่ใช้ต้องการตรวจสอบเอกสารที่

เกี่ยวข้องทั้งหมด แต่อาจทำให้ผลการสืบค้นกว้างมากเกินไป ทำให้ได้รับเอกสารที่ไม่เกี่ยวข้องได้ ส่วนการแก้ปัญหาหากไม่สามารถสืบค้นข้อมูลที่ต้องการภายหลังการสืบค้นนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้วิธีการเปลี่ยนคำค้นโดยใช้หลายๆ คำค้น อาจเป็นเพราะวิธีการดังกล่าว อาจช่วยให้สามารถค้นหาสารสนเทศที่ต้องการได้

2. ปัญหาการใช้สารสนเทศของนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ ไม่สามารถสืบค้นข้อมูลฐานข้อมูลออนไลน์จากภายนอกมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการค้นฐานข้อมูลของห้องสมุดจากภายนอกมหาวิทยาลัย มีการกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงเฉพาะภายในเครือข่ายของมหาวิทยาลัยเท่านั้น หากต้องการสืบค้นฐานข้อมูลห้องสมุดจากภายนอกมหาวิทยาลัย จำเป็นต้องเข้าใช้ผ่านระบบ VPN เพื่อเข้าสู่เครือข่ายของมหาวิทยาลัย ช่วยให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสามารถสืบค้นฐานข้อมูลต่างๆ ของห้องสมุดได้ เปรียบเสมือนกำลังค้นอยู่ในห้องสมุด ปัญหารองลงมา คือ นักศึกษาไม่สะดวกมาใช้บริการ และปัญหาระบบอินเทอร์เน็ตช้า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะช่วงขณะนั้นมีเป็นช่วงเวลาในแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) อย่างต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยประกาศให้จัดการเรียนการสอนออนไลน์ (Rajabhat Maha Sarakham University, 2022) นักศึกษาจึงไม่สะดวกมาใช้บริการห้องสมุด และใช้บริการแบบออนไลน์เป็นหลัก ส่วนปัญหาระบบอินเทอร์เน็ตช้า สอดคล้องกับงานวิจัยของของ Rungvichaniwat, A & Sittchai, R. (2013) และ Mwangi (2018) มีปัญหาอินเทอร์เน็ตช้าขัดข้องบ่อย/ระบบช้า อาจเป็นเพราะเป็นช่วงสถานการณ์ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) แพร่ระบาด นักศึกษา อาจารย์ และบุคลากรมหาวิทยาลัยใช้บริการอินเทอร์เน็ตพร้อมกันเป็นจำนวนมาก เช่น การเรียนออนไลน์ การประชุมออนไลน์ จึงทำให้ระบบช้า หรืออาจเกิดจากปัญหาประสิทธิภาพของเครือข่ายไร้สายของมหาวิทยาลัย เช่น ความเสถียรของสัญญาณอินเทอร์เน็ต ความล่าช้าของอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ จำนวนจุดให้บริการที่มีต่อการให้บริการไม่ทั่วถึง บางจุดเป็นห้องเรียน ห้องปฏิบัติการเป็นจุดอัดสัญญาณไวไฟเข้าไม่ถึง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการใช้สารสนเทศของนักศึกษาข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ ไม่สามารถสืบค้นข้อมูลฐานข้อมูลออนไลน์จากภายนอกมหาวิทยาลัย นักศึกษาไม่สะดวกมาใช้บริการ พฤติกรรมการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลต่างประเทศอยู่ในระดับน้อย ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัย ไปใช้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.1 ควรให้บริการเชิงรุกเพื่อแนะนำและประชาสัมพันธ์โดยเน้นการประชาสัมพันธ์แก่ผู้ใช้เฉพาะกลุ่ม อีกทั้งส่งเสริมให้นักศึกษามีความเข้าใจในการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศจากฐานข้อมูลออนไลน์จากภายนอกมหาวิทยาลัย เช่น ฐานข้อมูลงานวิจัยทั้งของไทยและต่างประเทศที่ห้องสมุดบอกรับ เพื่อให้นักศึกษาสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลได้ทุกที่ และทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าคุ้มทุน

1.2 ควรมีการประสานสร้างความร่วมมือกับอาจารย์ผู้สอน เช่น ฝึกอบรมให้ความรู้การใช้ฐานข้อมูลแก่คณาจารย์ นักศึกษา สร้างแรงจูงใจให้อาจารย์และนักศึกษาในการค้นคว้าหาความรู้ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการสอนทักษะการรู้สารสนเทศ ส่งเสริมเทคนิคการสืบค้นสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตและฐานข้อมูลออนไลน์ เทคนิคการประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศ และแนะนำแหล่งสารสนเทศเฉพาะคณะและกลุ่มสาขาวิชาต่างๆ

1.3 ควรจัดให้มีบริการแนะนำการใช้ห้องสมุดแก่นักศึกษาระดับบัณฑิตใหม่ของแต่ละคณะและทุกกลุ่มสาขาในช่วงเปิดภาคเรียนทั้งบริการแบบเผชิญหน้าและบริการแบบออนไลน์ เช่น แนะนำการใช้บริการระบบ VPN เพื่อเข้าสู่เครือข่ายของมหาวิทยาลัย มีการแนะนำช่วยเหลือผู้ใช้อย่างทั่วถึงและหลากหลายช่องทาง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเฉพาะคณะหรือกลุ่มสาขาในเชิงลึก โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การสังเกต การสัมภาษณ์ เพื่อได้ทราบพฤติกรรมสารสนเทศศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- The Commission on Higher Education Standards. (2022). *The Standard Criteria for Graduate Studies Programs 2022*. Retrieved from <https://www.ops.go.th/th/ches-downloads/edu-standard/item/6943-2022-07-22-03-20-23> (In Thai)
- Dong, S. (2014). *Information Seeking Behavior of Chaing Mai University Graduate Students*. Master's, Chaing Mai University, Chaing Mai. (In Thai)
- Ismaila, Y.A. (2019). *Information Needs and Information Seeking Behavior of Postgraduate Students in Kwara State University, Malete*. Retrieved From <https://www.proquest.com/openview/42f90b59e25cdf015c1c29af8b272653/1?pq-origsite=gscholar&cbl=54903>
- Iwara, F.U. (2015). Information needs, Library resources and services available to post graduate students in the institute of African studies, University of Ibadan, Nigeria. *International Journal of Library and Information Science*, 7(4), 77-85.
- Kehinde, A.A.; Obi, S. A. Akinade, A.A. and Anyim, A.O. (2016). Information Needs and Seeking Behaviour of Masters Students in the Faculty of Communication and Information Sciences, University of Ilorin, Kwara State. *Library Philosophy and Practice (e-journal)*. Retrieved from <http://digitalcommons.unl.edu/libphilprac/146>
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3), 607 – 610.
- Mwangi, S. (2018). *Assessment of information needs and seeking behavior of postgraduate students at the University of Nairobi*. Master's thesis. The University of Nairobi, Nairobi, Kenya.
- Puttichaikul, J., Sukhonthamane, K. & Meuanmalai, S. (2013). *Information seeking behaviors of graduate students on Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus*. Retrieved from https://kukr.lib.ku.ac.th/kukr_es/KPS_LIB/search_detail/result/203379. (In Thai)
- Pongsadiloke, S & Angchun, P. (2017). Information Seeking Behaviors of Graduate Student at The Faculty of Medicine, Chulalongkorn University. *Chula Med*, 61(2), 261-274. (In Thai)
- Rajabhat Maha Sarakham University. (2002). Announcement of Rajabhat Maha Sarakham University on Measures to Prevent the Spread of Coronavirus Disease 2019 (COVID-19). Retrieved from <https://www.rmu.ac.th/single/2860/post>
- Rungvichaniwat, A & Sittchai, R. (2013). Information Seeking Behavior of Post-Graduate Students at Prince of Songkla University. *Journal of Humanities and Social Sciences*, 9(1), 85–118.

- Unchitti, D. & Theeraruangsir, S. (2019). *The Relationship Between Behavior and Innovation Behavior of Undergraduate Student, Faculty of Humanities and Social Science, Burapa University*. Retrieved from <https://dspace.lib.buu.ac.th/handle/1234567890/4075> (In Thai)
- Wilson, T. D. (2000). Human Information Behaviour. *Informing Sciences*, 3(2), 49-55.